

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻĠĦAR

ĠUDIKATUR

AVV. DR. ILONA SCHEMBRI

LL.B., LL.D., LL.M. (Lond.), Ph.D. (Birm.)

Udjenza tat-9 ta' Lulju 2024

Talba nru. 2/2025 IS

ROBERT LOISE JOE BORG (I.D. 0501686 (M))

VERSUS

- 1. SILVIO CATANIA (I.D. 5666875 (M))**
- 2. EJCS LTD (C 89321)**

IT-TRIBUNAL,

Ra illi b'Avviż tat-Talba ipprezentat fit-3 ta' Jannar 2024 (a fol. 3 et seq), l-attur talab l-ammont ta' elf u ħames mitt Ewro (Eur 1,500.00) rappreżentanti ammont ta' flus illi l-attur ta lill-konvenuti jew min minnhom sabiex l-istess konvenuti jew min minnhom iwettqu xi xogħolijiet b'dan illi pero' naqsu milli jwettqu dawn ix-xogħolijiet.

Ra d-digriet ta' dan it-Tribunal tas-6 ta' Jannar fejn l-attur ġie awtorizzat jipproċedi bin-notifika tal-konvenut i(a fol. 30 u 31).

Ra illi l-konvenut Silvio Catania ġie notifikat fit-23 ta' Marzu 2025 (a fol. 35) filwaqt illi s-soċjeta' konvenuta EJCS Ltd ġiet notifikata fil-25 ta' Marzu 2025 (a fol. 35).

Ra illi l-konvenuti ma pprezentaw ebda risposta u/jew kontro-talba u anqas dehru għas-seduta wara li ġew innotifikata b'dan illi waqgħu fi stat ta' kontumacija.

Ra illi l-attur ipprezenta il-kapitoli fil-konfront tal-konvenuti (a fol. 62).

Ra illi saret seduta oħra fl-14 ta' Mejju 2025 għas-subizzjoni tal-konvenuti b'dan illi l-konvenuti għal darb'oħra naqsu milli jidher (a fol. 63).

Ra l-atti proċesswali.

Ra illi din il-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidra

Dan it-Tribunal irid jiddiskuti l-kontumaċja tal-konvenuti, il-preżentata tal-kapitolu fil-konfront tal-konvenuti u anke l-evidenza ippreżentata mill-attur sabiex ikun jista' jikkonkludi jekk it-talba tal-attur tistax tkun milqugħa jew le, u dan fuq bażi ta' probabbilita' hekk kif titlob il-Liġi fil-kamp ċivili.

Il-Kontumaċja tal-Konvenuti

Hekk kif għadu gie rrimarkat hawn fuq, jidher mill-proċess illi l-konvenuti ma ressqu ebda risposta u/jew kontro-talba u anqas dehru għas-seduta wara li ġew innotifikati b'dan illi waqgħu fi stat ta' kontumaċja.

It-Tribunal josserva illi l-kontumaċja waħedha ma titqiesx bħala ammissjoni tat-talba tal-attur da parti l-konvenuti iżda kontestazzjoni ta' l-istess. Għalkemm il-konvenuti baqgħu kontumaċi, dan ma jfissirx li huma abbandunaw kull eċċezzjoni li setgħu jagħmlu fil-kawża u ammettew id-domandi. F'każ ta' kontumaċja jibqa' l-oneru fuq l-attur li jressaq provi sal-grad ta' probabbilità u li jressaq l-aħjar prova. Il-gudikant għandu jeżamina jekk it-talba hijiex ġustifikata independentement mill-kontumaċja tal-konvenuti (ara *Fenici Insurance Agency Limited noe vs. Paul Stoner et* deċiża mill-Qorti tal-Appell [Inferjuri] fit-22 ta' Novembru 2002). L-istess intqal fis-sentenza *Blye Engineering Co. Ltd vs. Philip Borg Bellanti et* deċiża mill-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri) fit- 22 ta' Ġunju 2005:

“huwa wkoll principju ben stabbilit illi għalkemm il-konvenut jibqa' kontumaci dan ma kellux jinftiehem bħala li hu abbanduna kull eccezzjoni li seta' jagħti fil-kawża u ammetta d-domanda. Sta għall-gudikant li jeżamina jekk it-talba hix ġustifikata, independentement mill-kontumaċja tal-konvenut. Vide Kollez. Vol. XXIX P III p 35”

Inoltre', fis-sentenza fl-ismijiet *Joseph Edmond sive Jesmond Meilaq vs. Brian Mizzi et noe*, deċiża mill-Qorti tal-Appell (sede Superjuri) fis-27 ta' Marzu 1996 ingħad:

“Illi fl-ahharnett irid jingħad illi skond il-gurisprudenza tal-Qrati tagħna, il-konvenut li jibqa' kontumaci, bhal kaz odjern, ma jitqiesx li ammetta ttalba ta' l-attur, izda jitqies li jkun irrimetta ruhu għall-gudizzju tal-Qorti. Dana ma jfissirx pero' li l-Qorti tista' tqajjem hija stess ex officio kwalunkwe eccezzjoni li l-konvenut seta' jqajjem kieku kkontesta l-kawża billi kif gie ritenut fis-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell in re

Hammet vs Genovese moghtija fil-31 ta' Jannar 1991:

"Il-Qorti m'għandhiex tissolleva eccezzjonijiet li mhiex awtorizzata espressament mill-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jew minn konsiderazzjonijiet ta' ordni Pubblika. Għaliex altrimenti tinholq sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeciedi fuq eccezzjoni tagħha stess haga li mhix rakkomandabbli billi tinvolvi vjolazzjoni ta' principju kardinali tas-smiegh xieraq tal-kawza;"

L-istitut tal-kontumaċja hu intiz biss sabiex irażżan l-atteggjament tal-kontumaċja u disprezz da parti ta' min gie citat biex jersaq quddiem l-Onorabbli Qorti jew Tribunal (ara **Kummissarju tal-Artijiet vs. John Curmi** deċiża mill-Prim' Awla fil-31 ta' Jannar 2003).

Il-Kapitolu

Dan it-Tribunal ukoll jirrileva illi il-fatt illi gie pprezentat kapitolu fil-konfront tal-konvenuti u dikjarat mistqarr ma jfissirx illi tali prova hija biżżejjed sabiex tali Tribunal ikun jista' jsib htija tal-konvenut. Fil-fatt, *"mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza in re James Trapani et v. Vincent Cilia (28 ta' April 2000), "il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan għaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura."*¹

L-Azzjoni tal-Attur

L-attur ikkontenda li huwa ta xi flejjes lill-konvenuti jew min minnhom għal xogħolijiet li skond hu, ma sarux. Huwa saħaq dan kemm fl-avviż tat-talba li tinsab a fol. 3 sa 29 u anke fl-affidavit tiegħu minnu maħluf fit-30 ta' April 2025 li flimkien mad-dokumentazzjoni jinsabu a fol. 37 sa 61.

Dan it-Tribunal jaċċenna illi l-Artikoli 558 sa 562 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili, Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jirregolaw bis-sħiħ kif il-partijiet fil-kawza għandhom iressqu l-provi tagħhom.

Dan it-Tribunal jirrileva illi l-applikazzjoni tal-Artikolu 562 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili ma jistax ikun injorat mis-soċjeta' attriċi, u liema Artikolu jipprovdi illi *"Bla ħsara ta' kull dispożizzjoni ohra tal-liġi, l-obbligu tal-prova ta' fatt imiss dejjem lil min jallegah."* Dan it-Tribunal jagħraf ukoll l-applikazzjoni tal-Artikolu 559 tal-Imsemmi Kodici

¹ VODAFONE MALTA LIMITED ILLUM EPIC COMMUNICATIONS LIMITED [REG. NRU. C-10865] VERSUS ASHLEY JOHN GALEA [K.I. NRU. 393006L], 30 ta' Mejju 2022, Tribunal Għal Talbiet Żgħar, Ref.: 308/2021

illi jipprovdi illi “*Il-qorti ghandha fil-kazijiet kollha tordna li ssirilha l-ahjar prova li l-parti tista’ ggib.*” Tali Artikolu kien hekk diskuss mill-Qorti diversement presjeduta fejn il-Qorti diversement presjeduta irriteriet diversi drabi, fosthom fis-sentenza **Anthony Xerri (K.I. nru. 209398M) (‘ir-rikorrent’) vs. Claudette Spencer (K.I. nru. 307378M) u Dominic Spencer (K.I. nru. 443400L) (‘l-intimati’)**² illi “*mad-daqqa t’ghajn ghalhekk huwa car illi l-obbligu li ghandu parti f’kawza mhuwiex illi jgib l-aqwa prova izda li jgib l-aqwa prova li jista’ jgib.*” L-istess qal it-Tribunal diversement presjedut fejn fis-sentenza **DANIEL ZAMMIT VERSUS ROCCO BARTOLUCCIO**³ ikkonkluda illi “*dak li hu importanti ghal-legislatur Malti huwa li l-prova (testimonjali u/jew dokumentarja) tkun wahda rilevanti ghall-kaz trattat u li l-istess tkun l-ahjar wahda li l-parti tista’ toffri jew tressaq.*” B’dan illi tali Artikolu pero’ ma jistax jinftehem illi t-Tribunal irid jidderigi lill-partijiet xi provi jressqu ghaliex tali komputu huwa biss tal-partijiet tal-kawza ghaliex inkella it-Tribunal ikun qed izomm ma’ parti jew ohra ingustament u b’dan illi dan it-Tribunal jista’ biss imbaghad ihares lejn tali provi minghajr ma jippreghudika d-dritt ta’ xi parti jew ohra.

Mid-dokumentazzjoni prodotta mill-attur, it-Tribunal seta’ jara illi l-attur hallas lis-soċjeta’ konvenuta, EJCS Ltd, u dan skond il-kopja tač-čekk li tinsab a fol. 10 u 47. F’dan ir-rigward, it-Tribunal iqis illi l-Att Dwar il-Kumpaniji, Kap. 386 tal-Ligijiet ta’ Malta, illi Artikolu 4 (1) jipprovdi illi kull kumpanija hija soċjeta’. L-Artikolu 4 (4) imbaghad jipprovdi illi “*soċjetà kummerċjali ghandha personalità ġuridika distinta minn dik tal-membru jew tal-membri tagħha, u l-imsemmija personalità ġuridika tibqa’ ssehh sakemm l-isem tas-soċjetà kummerċjali ma jigix imhassar mir-reġistru, u b’hekk is-soċjetà kummerċjali tiegħa teżisti.*”

Ghaldaqstant, fid-dawl ta’ tali ġurisprudenza u evidenza, dan it-Tribunal jikkonkludi li jista’ jasal għal konkluzjoni fuq bażi ta’ probabbilita’ illi s-soċjeta’ konvenuta, EJCS Ltd, hija dovuta illi thallas l-ammont lill-attur kif indikat minnu stess fl-avviż tat-talba.

Dan it-Tribunal jirrileva wkoll illi tali konkluzjoni qiegħda wkoll issir ai termini tal-Artikolu 9 (1) tal-Att Dwar Tribunal Għal Talbiet Żgħar, Kap. 380 tal-Ligijiet ta’ Malta, *stante* illi filwaqt illi tali artikolu jhaddan il-prinċipju tal-ġustizzja naturali, pero’ huwa ferm importanti illi jzomm f’moħħu “*Illi jsegwi illi filwaqt li l-formaliżmu eċċessiv ghandu jiġi evitat f’ dawn il-proċeduri ta’ natura sommarja, ma jistax ikun dubitat illi l-osservanza tar-regoli tal-proċedura hi meħtieġa biex jiġi assigurat l-ordni fil-kondotta tal-kawza u r-regolarità tagħha.*”⁴

² 18 ta’ Settembru 2024, Qorti tal-Appell, Ref.: 39/2021

³ 3 ta’ Frar 2020, Tribunal Għal Talbiet Żgħar, Ref.: 80/2019

⁴ Justin Spagnol [I.D. 562491M] (appellat) Vs Janice Briffa bħala legittimu rappreżentanta tal-minuri Ruud Buhagiar [I.D. 504772M] (appellanta), 30 Mejju 2017, Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri), Ref.: 1277/2010

Imghax

Għalkemm l-imghax mhux mitlub fl-avviż tat-talba, it-Tribunal ser xorta waħda iqis dan l-ammont u dan ai termini tal-Artikolu 1139 tal-Kodiċi Ċivili, Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta. F'dan is-sens, it-Tribunal jagħmel referenza għall-artikolu 1141 tal-Kodiċi Ċivili, Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

F'dan il-każ, jidher illi tali obbligazzjoni ma hix ta' natura kummerċjali skond il-Liġi Maltija b'dan illi għaldaqstant, għandu japplika is-sub-artikolu 2 tal-Artikolu 1141 hawn imsemmi, u liema artikolu jipprovdi illi *"F'kull każ iehor, l-imghaxijiet għandhom iġhaddu minn dak in-nhar illi ssir sejha għall-hlas b'att ġudizzjarju, għalkemm fil-ftehim ikun ġie stabbilit żmien għall-esekuzzjoni tal-obbligazzjoni."* S.L. 12.12 jagħti definizzjoni ta' att ġudizzjarju fejn tipprovdi illi *"att ġudizzjarju" tfisser kull att jew skrittura preżentata fir-reġistru, jew li tohroġ minn, xi Qorti, Tribunal jew Bord f'Malta, u kull att jew skrittura preżentata, jew li tohroġ minn, xi Qorti, Tribunal jew Bord barra minn Malta, li tista', bis-saħħa ta' xi liġi jew trattat, tiġi notifikata lil xi persuna f'Malta, iżda ma tinkludix il-mandati u l-ordnijiet imsemmija fit-*Titolu VII tat-Tieni Ktieb ufit-*Titolu VI tat-Tielet Ktieb tal-Kodiċi.*"* Għal kull buon fini, dan it-Tribunal jiċċara illi filwaqt illi huwa minnu illi liġi sussidjarja trid tkun interpretata fl-ambitu tal-Att ewlieni illi tahtu tkun saret il-liġi sussidjarja, kemm il-Kap. 12 kif ukoll il-Kap. 16 jirregolaw iċ-ċivil, fejn il-Kap. 12 jitkellem fuq il-proċedura u l-Kap. 16 jitkellem fuq is-sustanza, b'dan illi t-tnejn li huma wkoll jitkellmu fuq l-istess prinċipju; l-att ġudizzjarju, b'dan illi l-liġi sussidjarja 12.12 tista' tkun applikata f'termini ta' definizzjonijiet għall-Kodiċi Ċivili.*

F'dan il-każ, it-Tribunal ħares bir-reqqa lejn is-sentenza **MICHAEL DEBONO LIMITED VS. CARMELO CATANIA**⁵ fejn il-Qorti qieset minn meta jibda jiddekorri l-imghax.

F'dan ir-rigward, it-Tribunal iqis illi l-attu ippreżenta l-ewwel att ġudizzjarju għal dan l-ammont kontra l-konvenuti meta intavola din it-talba, u ċioe' fit-3 ta' Jannar 2025 iżda is-soċjeta' konvenuta kienet notifikata fil-25 ta' Marzu 2025. Għaldaqstant, it-Tribunal irid iqis din id-data bħala d-data minn meta beda jiddekorri l-imghax. Għaldaqstant, dan l-imghax għandu jibda jiddekorri mill-25 ta' Marzu 2025 sad-data tal-hlas effettiv. Fir-rigward tal-persentaġġ, l-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena hu dak l-ammont ipprovdut fil-Kodiċi Ċivili illi għandu japplika, sakemm ma tkunx applikabbli il-leġiżlazzjoni sussidjarja 16.06, li ma hux il-każ f'dan il-każ.

Ukoll, it-Tribunal iqis dak konkluz mit-Tribunal diversement presjedut fis-sentenza **Jurgen Borg (ID 594891(M)) Vs Bryden Azzopardi (ID 104090(M))**⁶ fejn it-Tribunal ikkonkluda illi

⁵ 13 ta' Jannar 2023, Prim' Awla Qorti Ċivili, Ref.: 725/2022

⁶ 7 ta' April 2022, Tribunal Għal Talbiet Żgħar, Ref.: 267/2020

“Dwar limghax, ghalkemm dan m’huwiex mitlub fl-Avviż, t-Tribunal sejjer xorta jikkundanna dan il-hlas u ma jistax jinghad li b’hekk ikun qiegħed jaġixxi extra petita. F’dan is-sens issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet Costantino Ablea vs George Azzopardi (App Ċiv Nru: 380/1987/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-7 ta’ Ottubru 2005, fejn propju aggrawju fuq dan il-punt ġie miċhud.”

Decide

Għaldaqstant, dan it-Tribunal jaqta’ u jiddeċiedi billi jilqa’ t-talba tal-attur għall-ammont ta’ elf u ħames mitt Ewro (Eur 1,500.00) rappreżentanti ammont ta’ flus illi l-attur ta lis-soċjeta’ konvenuta sabiex twettaq xi xogħolijiet b’dan illi pero’ naqset milli twettaq dawn ix-xogħolijiet. u bl-imġħax ta’ tmienja fil-mija (8%) fis-sena li beda jiddekorri mill-25 ta’ Marzu 2025 sad-data tal-ħlas effettiv u jikkundanna lis-soċjeta’ konvenuta, EJCS Ltd, tħallas dan l-ammont lis-soċjeta’ attriċi.

Jillibera mill-osservanza tal-gudizzju lill-konvenut, Silvio Catania.

L-ispejjeż gudizzjarji marbuta ma’ dawn il-proċeduri huma kollha a kariku tas-soċjeta’ konvenuta, EJCS Ltd.

Avv. Ilona Schembri

Ġudikatur